

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10CoCsp/59/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2318205232
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2318205232.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Terézie Mecelovej v spore žalobcu: U. D., nar. XX. S. XXXX, trvalý pobyt H. I. XX, zastúpeného: Združenie na ochranu práv občana - AVES, Jána Poničana 6115/9, Bratislava, IČO: 50 252 151, proti žalovanej: PROFI CREDIT Slovakia s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenej: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o vydanie bezdôvodného obohatenia 5.843,91 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Galanta z 30. júna 2020, č. k. 18C/29/2018-226, taktó

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalovanému sumu 5.843,91 eur s úrokom z omeškania 5 % ročne od 3. augusta 2018 do zaplatenia. Súčasne priznal žalobcovi nárok na plnú náhradu trov konania voči žalovanej. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 1 ods. 2, § 2 písm. g), h), i), § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 písm. b), d) ZoSÚ (zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v čase uzatvorenia zmlúv od 1.1.2015 do 31.3.2015), § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, § 54 ods. 1, § 451 ods. 1, 2, § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2, § 551 ods. 1, § 563 O. z. (Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.2.2013. Vecne zdôvodnil, že medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovanou ako veriteľom boli uzatvorené 4 zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu, dňa 19. januára 2015 zmluva č. 8500099768 a zmluva č. 8500099771, dňa 27. marca 2015 zmluva č. 8500109235 a zmluva č. 8500109238. Žalovaná poskytla žalobcovi zo schválenej výšky úveru podľa zmluvy č. 8500099768 (1.500 eur) sumu 1.350 eur, podľa zmluvy č. 8500099771 (750 eur) sumu 675 eur, podľa zmluvy č. 8500109235 (1.500 eur) sumu 1.350 eur a podľa zmluvy č. 8500109238 (1.500 eur) sumu 1.350 eur, keďže si pri poskytnutí úverov odpočítala poplatky za poskytnutie úverov. Súčasne boli medzi stranami konania uzatvorené aj dohody o zrážkach zo mzdy žalobcu, ktoré boli aj vykonané. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter predmetných zmlúv, bolo potrebné tu aplikovať právne normy spotrebiteľského práva. Súd prvej inštancie skúmal predmetné zmluvy z hľadiska ich podstatných obsahových náležitostí podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, pričom zistil absenciu niektorých z nich, ktoré síce nespôsobovali jej neplatnosť, avšak mali za následok, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/ a v zmluve bola nesprávne uvedená RPMN v neprospech spotrebiteľa). Predložené zmluvy neobsahovali predovšetkým termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ, pričom tento údaj bol uvedený iba v oznámení

veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, ktoré nebolo podpísané žalobcom. Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi nemožno považovať za odstránenie prípadných nedostatkov obsahu zmluvy, keďže šlo o jednostranný právny úkon dodávateľa (žalovanej), ktorý sa v niektorých údajoch aj líšil od údajov uvedených v zmluve, no dvojstranný prejav vôle potvrdený podpisom zmluvných strán predstavovala len zmluva, nie oznámenie o schválení úveru. Vo vzťahu k uvedenej obsahovej náležitosti bolo potrebné aplikovať eurokonformný výklad (aj s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ďalej len „NS SR“, sp. zn. 3Cdo/146/2017). Len z údajov o počte splátok nevie priemerný spotrebiteľ presne určiť termín konečnej splatnosti úveru. Podľa rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15, článok 10 ods. 2 písm. h) Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva uvádzala konkrétny dátum (termín konečnej splatnosti úveru), pokiaľ podmienky zmluvy umožňujú spotrebiteľovi identifikovať dátum takejto splátky. Z predložených zmlúv termín konečnej splatnosti jednotlivých úverov nebolo možné určiť, pretože z nich žiadnym spôsobom nevyplýval ani dátum poskytnutia úveru. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca podpísal zmluvy č. 8500099768, č. 8500099771 dňa 16. januára 2015 a zmluvy č. 8500109235, č. 8500109238 dňa 26. marca 2015, avšak žalovaná vyplnila bod 6. žiadosti o údaje o schválenom revolvingovom úvere v zmluvách č. 8500099768, č. 8500099771 až dňa 19. januára 2015 a v zmluvách č. 8500109235, č. 8500109238 až dňa 27. marca 2015, súd prvej inštancie konštatoval, že v čase keď žalobca zmluvy podpisoval, nemal vedomosť o tom, ako je stanovená splatnosť prvej a poslednej splátky úveru. Údaje o termínoch splatnosti prvej splátky a konkrétne termíny následných splátok uvedené len v oznámeniach o schválení revolvingového úveru, nijako nevyplývajú zo samotných zmlúv resp. zmluvných dojednaní. Za splnenie povinnosti uviesť údaj o konečnej splatnosti úveru, o termínoch splátok v zmluve o úvere, je možné považovať len prípad, kedy má spotrebiteľ vedomosť o týchto údajoch v čase, keď zmluvu na znak súhlasu podpisuje a vyjadruje vôľu byť ňou viazaný. Súd prvej inštancie dospel tiež k záveru, že zmluvy obsahujú nesprávny údaj o výške RPMN v neprospech spotrebiteľa a celkovú čiastku, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť (§ 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ). Hoci údaj o RPMN nie je predmetom dojednania medzi zmluvnými stranami, tento údaj sa ale vypočítava podľa vzorca stanoveného ZoSÚ. Zo zmlúv nepochybne vyplýva, že žalovaná do celkovej čiastky platenej spotrebiteľom nezahrnula platbu podľa Dohody o poskytovaní služieb, ktorá je uvedená až v oznámeniach o schválení úveru. Hoci v zmysle článku 14 zmluvných dojednaní sú služby dobrovoľné, boli však už v samotných zmluvách zahrnuté do pravidelných mesačných splátok (v zmluve č. 8500099768 vo výške 81,99 eur, v zmluve č. 8500099771 vo výške 41 eur, v zmluve č. 8500109235 vo výške 87,24 eur a v zmluve č. 8500109238 vo výške 87,24 eur), preto výpočet celkovej sumy na zaplatenie vyznieva zavádzajúco. Podľa § 2 písm. h) a g) ZoSÚ celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, sa rozumie súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom; celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sa rozumie všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok. Pokiaľ teda boli v zmluvách dohodnuté doplnkové služby a tieto už boli zahrnuté aj v pravidelných mesačných splátkach, mali byť súčasťou celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom, a teda mali byť zahrnuté aj do výpočtu RPMN (§ 2 písm. i/ ZoSÚ). Celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, by mala byť správne uvedená v jednotlivých zmluvách (súdom prvej inštancie vypočítaných vo vzťahu ku každej z predmetných zmlúv). Vzhľadom na chýbajúce údaje v zmluvách podľa § 9 ods. 2 písm. f) a j) ZoSÚ, úvery bolo potrebné považovať za bezúročné a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. b/, d/) ZoSÚ), pretože neuvedenie takých údajov v zmluvách môže pochybníť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Je pritom postačujúce, že v predmetných spotrebiteľských zmluvách chýba čo aj len jedna z podstatných obsahových obligatórnych náležitostí zmluvy podľa ZoSÚ. Súd prvej inštancie sa preto nezaoberal aj ostatnými žalobcom namietanými neprijateľnými podmienkami spotrebiteľských zmlúv, ako ani ďalšími námietkami strán konania, pretože by to bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti konania. Podľa konštantnej judikatúry národných i nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam. Na podporu svojej argumentácie súd prvej inštancie označil rozhodnutia Ústavného súdu SR. Žalovaná ako veriteľ mala v dôsledku uvedeného nárok len na zaplatenie reálne vyplnenej istiny úverov. Poskytla žalobcovi v zmysle zmluvy č. 8500099768 sumu 1.350 eur, pričom zamestnávateľ žalobcu vykonal zrážky zo mzdy vo výške 2.970,89 eur, v zmysle zmluvy č. 8500099771 sumu 675 eur, zamestnávateľ žalobcu vykonal zrážky vo výške 1.483,98 eur, v zmysle zmluvy č. 8500109235 sumu 1.350 eur, zamestnávateľ žalobcu vykonal zrážky zo mzdy vo výške 3.053,40 eur

a v zmysle zmluvy č. 8500109238 sumu 1.350 eur, zamestnávateľ žalobcu vykonal zrážky zo mzdy vo výške 3.060,64 eur. Uvedené skutočnosti neboli medzi stranami sporné a vyplývali aj z predložených listinných dôkazov. Sumy prijaté žalovanou na základe zmluvy č. 8500099768 vo výške 1.620,89 eur (2.970,89 eur - 1.350 eur), na základe zmluvy č. 8500099771 vo výške 808,98 eur (1.483,98 eur - 675 eur), na základe zmluvy č. 8500109235 vo výške 1.703,40 eur (3.053,40 eur - 1.350 eur) a na základe zmluvy č. 8500109238 vo výške 1.710,64 eur (3.060,64 eur - 1.350 eur), tak predstavovali bezdôvodné obohatenie na strane žalovanej, ktoré bolo potrebné vydať. Žalovanej bola preto uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni 5.843,91 eur (ako rozdiel medzi sumami, ktoré predstavovali poskytnuté a splatené úvery). Z dôvodu omeškania žalovanej s plnením dlhu vznikol žalobcovi nárok na úroky z omeškania. Žalovaná bola vyzvaná na vydanie bezdôvodného obohatenia doručením žaloby dňa 2. augusta 2018, ktorá predstavovala kvalifikovanú upomienku (žiadosť veriteľa o plnenie). Nasledujúcim dňom sa žalovaná dostala do omeškania a preto boli žalobcovi priznané aj zákonné úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy istiny 5.843,91 eur od 3. augusta 2018 do zaplatenia. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP (Civilný sporový poriadok č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov), v spojení s § 262 ods. 1 CSP, v zmysle ktorých žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný vznikol nárok na náhradu trov konania voči žalovanej, v konaní neúspešnej, a to v plnom rozsahu.

2. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalovaná navrhujúc jeho zmenu zamietnutím žaloby a priznaním náhrady trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu. Odvolanie odôvodnila tým, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým a právnym záverom ohľadom neuvedenia konečnej splatnosti úveru, následku bezúročnosti úveru, ako aj k nesprávnemu záveru o hodnote RPMN. Obsah zmluvy tvoria aj zmluvné dojednania, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a prílohy tvoriace súčasť zmluvy, kam patrí aj oznámenia veriteľa o schválení úveru. Z napadnutého rozsudku, podľa názoru žalovanej, nevyplýva právne relevantný dôvod, že oznámenie veriteľa o schválení úveru nie je súčasťou zmluvy, naviac tento záver je v rozpore so súdnou praxou. Na podporu svojej argumentácie poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/111/2014, rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25Co/62/2019, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 25Co/2/2019. Vzhľadom na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 nie je nevyhnutné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa s odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí identifikovať dátumy týchto splátok. Oznámenie veriteľa o schválení úveru bolo riadnou súčasťou zmluvy a termín konečnej splatnosti z neho vyplýval. Podľa rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15, údaje v zmluve je možné uviesť v akomkoľvek dokumente tvoriacom zmluvu. Obligatórnu obsahovú náležitosť „konečná splatnosť úveru“ nepozná unijné právo, čo potom viedlo k tomu, že došlo k legislatívnej zmene ZoSÚ. Ak by konečná splatnosť mala byť náležitosťou zmluvy v rámci zabezpečenia ochrany spotrebiteľa, potom nedáva zmena zákona ako ani rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 racionálny význam. Legislatívnou zmenou ZoSÚ sa nahradili slová „a termín splátok istiny úrokov a iných poplatkov“ slovami „frekvencia splátok“ a uvádzanie konečnej splatnosti sa vypustilo. Tým sa odstránili do budúcnosti možnosti rôzneho výkladu predmetného ustanovenia (ktoré podľa názoru Najvyššieho súdu SR bolo možné a potrebné preklenúť podľa doterajšej právnej úpravy jej eurokonformným výkladom). Podľa označeného rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie článok 10 ods. 2 Smernice 2008/48/S by sa nemal vykladať tak, že oprávňuje členské štáty, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti než sú tie, ktoré vymedzuje článok 10 ods. 2 smernice. S termínom konečnej splatnosti nie je preto možné spájať následok v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Náklady na doplnkové služby by podľa názoru žalovanej nemali byť zahrnuté do celkových nákladov, keďže nie je rozhodujúca spojitosť s úverovou zmluvou, ale to, či ide o náklady na základe obligatórne alebo fakultatívne uzavretých doplnkových služieb. Doplnkové služby vždy majú nejakú spojitosť so spotrebiteľským úverom. Rozhodujúce je to, či dohoda o takýchto službách vzniknúť musela, teda musela byť uzavretá pre získanie úveru. Keďže skutkovými okolnosťami, umožňujúcimi korektnú aplikáciu citovaného ustanovenia v prejednávanej veci, sa súd prvej inštancie vôbec nezaoberal, označený nedostatok v postupe a záveroch súdu nie je možné odstrániť inak ako zrušením napadnutého rozhodnutia. Obsahom dohody o poskytnutí služieb bolo preukázané, že sa v nej jasne deklaruje, že nejde o podmienku pre získanie úveru. Náklady podľa dohody o poskytovaní služieb nevznikli tým, že došlo k uzavretiu zmluvy o úvere, ale tým, že vznikla dohoda o poskytovaní služieb. Žalovaná namietala aj určenie výšky bezdôvodného obohatenia. Jednotlivými úhradami žalobca splácal sčasti úrok a sčasti istinu úveru, čiže jednotlivé platby neboli úhradou istiny a až potom úroku. Ak súd prvej inštancie dospel k záveru o bezúročnosti úveru, žalovaný nárok by sa mohol týkať len tých častí z

platieb, ktoré boli vykonané vo vzťahu k úrokom. Každá splátka zahrňuje časť určenú na úhradu istiny a úroku. Žalobca nepreukázal, akú časť zo žalovanej sumy uhradil na istinu a akú na úrok. Napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je preto predčasné.

3. Žalobca sa k odvolaniu nevyjadril.

4. Odvolací súd podľa § 34 CSP, po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

5. Žalovaná v odvolaní namietala záver súdu prvej inštancie o absencii termínu konečnej splatnosti úveru ako obligatórnej obsahovej náležitosti v predmetných zmluvách o spotrebiteľskom úvere, s následkom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

6. Podľa § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že v predmetných zmluvách o spotrebiteľskom úvere je uvedený len počet splátok a výška splátky, absentuje však uvedenie dátumu prvej splátky. Z dôvodu, že nie je uvedený dátum počiatku povinnosti splácania úveru, nie je možné určiť ani dobu trvania zmluvy, ako ani jeho konečnú splatnosť. Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru, termíne prvej a poslednej splátky v listine označenej ako Oznámenie veriteľa o schválení úveru nebol postačujúci, keďže predmetná listina predstavuje len jednostranný právny úkon veriteľa adresovaný dlžníkovi. V tejto listine, ktorú žalobca ako dlžník nepodpísal, nedošlo k dvojstrannému prejavu vôle, a teda ani k zmluvnému konsenzu o obligatórnej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ. V čase podpisu zmluvy žalobca ako spotrebiteľ ani nemohol mať vedomosť o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti, vzhľadom na odlišný dátum podpisu zmluvy a dátum oznámenia veriteľa, obsahujúci údaje o dátume splatnosti prvej a poslednej splátky úveru. Žalobca tak nemal možnosť dodatočne ovplyvniť údaje obsiahnuté v jednostrannom právnom úkone veriteľa a absencia tejto obsahovej náležitosti mala za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Pre vznik zmluvy sa vyžaduje prejav vôle oboch zmluvných strán, teda dlžníka i veriteľa, čo v danom prípade preukázané nebolo (vo vzťahu k namietanej obsahovej obligatórnej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ). Oznámenie veriteľa nebolo možné považovať za súčasť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, vzhľadom na postrádaný zmluvný konsenzus veriteľa i dlžníka. Žalovanou označené súdne rozhodnutia sa nedostatkom zmluvného konsenzu, vyplývajúceho z odlišného dátumu prejavu vôle, nezaoberali.

8. Poukaz žalovanej na legislatívnu zmenu vo vzťahu k obsahovej náležitosti konečnej splatnosti úveru, ktorá bola novelou ZoSÚ z vnútroštátnej zákonnej úpravy vypustená, bol bez právneho významu, keďže doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere (vymedzenie časového údajá počiatku a ukončenia zmluvy) zostala súčasťou vnútroštátneho práva. Uvedená obsahová náležitosť je obsiahnutá aj v článku 10 ods. 2 písm. c) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, týkajúceho sa obligatórnych obsahových náležitostí zmluvy o úvere.

9. V súvislosti s obsahom tzv. zmluvných dojednaní, ktoré mali byť neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, je potrebné uviesť (ohľadom obsahových obligatórnych zákonom stanovených náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere), že nebolo tvrdené ako ani preukázané, že údaj o dobe trvania zmluvy, prípadne o termíne konečnej splatnosti úveru, bol obsiahnutý v zmluvných dojednaniach. Počiatok a koniec konkrétneho obdobia splácania úveru musí byť spotrebiteľovi známy najneskôr v čase, kedy vstupuje do zmluvného vzťahu a svojím podpisom potvrdzuje svoju vôľu (súhlas) s vymedzenou dobou trvania zmluvy. S uvedeným záverom potom súvisí aj možnosť posúdenia rozsahu záväzku spotrebiteľa, ako i možnosť s istotou a bez ťažkostí rozpoznať dátum splatnosti prvej a poslednej splátky úveru. Žalovaná nespochybnila, že doba trvania predmetnej zmluvy mala byť časovo ohraničená, pričom uvedená obsahová náležitosť musela byť splnená už pri vzniku zmluvy, teda malo dôjsť k zmluvnému

konsenzu aj o vymedzení počiatočného a konečného okamihu povinnosti žalobcu ako spotrebiteľa splácať poskytnutý úver, k čomu v posudzovanej veci nedošlo.

10. Ďalším namietaným dôvodom sankcie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru zo strany žalovanej, bol údaj o nesprávne uvedenej hodnote RPMN z dôvodu, že podľa názoru súdu prvej inštancie mala byť do RPMN zahrnutá aj odplata za poskytnutie balíka služieb podľa dohody o poskytovaní služieb uzavretej medzi stranami konania (podľa § 2 písm. i/ ZoSÚ).

11. Podľa § 2 písm. g), h) ZoSÚ celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sú všetky náklady, vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok; celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, sa rozumie súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom.

12. Podľa § 2 písm. i) ZoSÚ sa ročnou percentuálnou mierou nákladov rozumejú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

13. Podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

14. Z predmetných zmlúv o spotrebiteľskom úvere bol zrejmý údaj o mesačnej splátke úveru, pozostávajúcej z mesačnej splátky úveru spolu s platbou podľa Dohody o poskytnutí služby. Žalovaná nepreukázala vzhľadom na formulárový charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere, že uzavretie dohody o poskytovaní služieb bolo nezávislé a samostatné, keďže platba podľa dohody o poskytovaní služieb bola zahrnutá do pravidelnej mesačnej splátky a teda, že nebolo predpokladom pre uzatvorenie zmluvného vzťahu medzi stranami konania (zmluvy o spotrebiteľskom úvere). Rovnako tak v oznámení veriteľa o schválení úveru bola žalovanou stanovená výška celkovej platby na úhradu, ktorú tvorila mesačná splátka úveru a splátka podľa dohody o poskytnutí služby.

15. Dohoda o poskytnutí služby nemá pritom samostatný predmet plnenia, ale má charakter vedľajšieho (doplnkového) zmluvného dojednania. S poukazom na vyššie uvedené nebolo možné stotožniť sa s argumentom žalovanej, že dohoda o poskytnutí služby nepredstavovala podmienku pre získanie úveru. Samotné prehlásenie žalobcu, že uzavretie dohody nie je podmienkou uzavretia úverovej zmluvy, má len formálny charakter a nepredstavuje dôkaz o tom, že k uzavretiu dohody došlo na základe slobodnej voľby žalobcu a nepodmienené vo vzťahu k úverovej zmluve.

16. Argument zmluvnej slobody spotrebiteľa tu nemôže obstať, pretože takáto sloboda je len iluzórna, keďže zmluvu vo formulárovej podobe pripravovala žalovaná ako zmluvný partner spotrebiteľa a s ohľadom na nepomer vo vyjednávacej sile zmluvného partnera a spotrebiteľa je zjavné, že sa spotrebiteľ len s ťažkosťou môže domôcť zmeny vopred pripravených zmluvných dojednaní. V jednotlivých odboroch podnikania postupujú zmluvní partneri spotrebiteľov obdobne a preto spotrebiteľ, ktorý by sa rozhodol nepristúpiť na vopred pripravené zmluvné podmienky, by odsúdil sám seba k životu mimo bežnú spoločnosť, bez využívania jednotlivých služieb. Po spotrebiteľovi nič také požadovať nemožno. Od jeho zmluvného partnera však naopak je možné požadovať, aby sa vo svojej činnosti choval voči spotrebiteľovi poctivo (porov. rozsudok Okresného súdu v Chebe sp. zn. 15C/410/2009). Dôvera spotrebiteľa v poctivé konanie dodávateľa predpokladá, aby v prípade narušenia súd nahradil zdanlivú (formálnu) zmluvnú rovnováhu faktickou. Tým je modifikované i právo zmluvných strán rozhodnúť, aké zmluvné dojednania budú včlenené do zmluvy.

17. Medzi základné informácie, ktoré je veriteľ povinný poskytnúť spotrebiteľovi už pri ponuke spotrebiteľského úveru patrí nielen úrok z úveru, ale aj všetky poplatky (resp. akékoľvek náklady)

účtované veriteľom spotrebiteľovi v súvislosti s poskytnutím úveru. Ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) vyjadruje porovnateľné číslo, ktoré má slúžiť spotrebiteľovi pre komparáciu ponúk rôznych finančných inštitúcií, a tým umožniť mu vybrať si najvýhodnejší úver podľa svojich potrieb. Vypočítava sa z výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa, ktoré sú so spotrebiteľským úverom spojené.

18. Keďže žalovaná nezapočítala odplatu za poskytnutie služieb podľa dohody o poskytovaní služieb (uzavretých v súvislosti s predmetnými zmluvami o spotrebiteľskom úvere) do celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom, výška RPMN v predmetných zmluvách obsahovala nesprávne uvedenú hodnotu, keďže do výpočtu RPMN sa zahŕňajú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, kam patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere. V predmetných zmluvách bol obsiahnutý nesprávny údaj aj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, ktorou sa rozumie súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom a ktorá predstavuje obsahovú obligatórnu náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ). Dôsledkom uvedeného je zákonná sankcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úverov, na ktorú súd prihliada ex offo (z úradnej povinnosti). Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že pokiaľ boli v zmluvách dohodnuté doplnkové služby a tieto boli zahrnuté aj v pravidelných mesačných splátkach úveru, tvorili súčasť celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, čím došlo k vyhodnoteniu dohôd o doplnkových službách, ktoré spotrebiteľ musel uzavrieť. Súd prvej inštancie sa teda zaoberal skutkovými okolnosťami, ktoré vyhodnotil na základe vykonaného dokazovania a subsumoval pod citované právne normy.

19. Vo vzťahu k odvolacej námietke žalovanej týkajúcej sa spôsobu výpočtu výšky bezdôvodného obohatenia je potrebné uviesť, že súd prvej inštancie pri svojom výpočte vychádzal z preukázaného skutkového stavu, konkrétne výšky poskytnutého úveru žalobcovi, od ktorej sumy odpočítal výšku zaplatených súm žalobcom žalovanej (vykonávaním zrážok zo mzdy žalobcu), pričom výsledná suma predstavovala rozdiel medzi sumou žalovanou poskytnutou a zaplatenou žalobcom. Vzhľadom na preukázanú sankciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, nebol daný dôvod, aby jednotlivé úhrady boli priradené k platbe úrokov. Rozlišovanie úhrad na istinu a úroku nebolo preto dôvodné.

20. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil. Týkalo sa to aj rozhodnutia o náhrade trov konania priznaných žalobcovi na základe jeho úspechu v spore v plnom rozsahu, voči žalovanej v konaní neúspešnej.

21. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Žalobca bol v odvolacom konaní úspešný v plnom rozsahu, preto mu vznikol nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v odvolacom konaní neúspešnej. Žalobcovi bol preto voči žalovanej priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí podľa § 262 ods. 2 CSP.

22. Rozsudok prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.